

فارماکولوژی دامپزشکی ۲

پادزستهای ضد قارچ

دکتر طالبیان

پادزیستهای ضد قارچ:

دسته داروئی	انواع داروها	اعضاء گروه	مکانیسم عمل
داروهای مورد استفاده در عفونتهای قارچی سیستمیک	نیستاتین	آمفوتریسین B	تغییر در نفوذپذیری غشاء قارچها
	فلوسیتوزین	۵فلوروسیتوزین	تبدیل به ۵فلوروپوراسیل و مهار تیمیدیلات سنتتاز
	آزولها	کتوکونازول، فلوکونازول، ایتراکونازول، واریکونازول	مهار سنتز ارگوسترول و مختل کردن نفوذپذیری غشاء قارچ
داروهای سیستمیک	گریزوفلووین	گریزوفلووین	تداخل با عملکرد میکروتوبولها و مهار سنتز و پلیمریزاسیون نوکلئوتیدها
مورد استفاده در عفونتهای سطحی	تربینافین	تربینافین	مهار آنزیم اپوکسیداز که سنتز ارگوسترول را بر عهده دارد
	آزولها	کتوکونازول، فلوکونازول، ایتراکونازول	مهار سنتز ارگوسترول و مختل کردن نفوذپذیری غشاء قارچ
داروهای موضعی	نیستاتین	نیستاتین	تغییر در نفوذپذیری غشاء قارچها
	آزولها	میکونازول، کلوتریمازول	مهار سنتز ارگوسترول و مختل کردن نفوذپذیری غشاء قارچ
	سایر داروها	هالوپروگین، تولفتات، آندیسیلنیک	

سولفات مس:

دسته داروئی: ضد باکتری، ضد قارچ، ضد سستود، جایگزین شونده در کمبود مس، مسدود کننده شیار مری، قی آور در سگ و گربه

مکانیسم اثر: این دارو قسمتی از اثر ضد قارچی و ضد میکروبی خود را به دلیل اثر قابض و تخریبی بودن داشته و قسمتی را به دلیل اثر اختصاصی یون مس بر میکروارگانیسمها اعمال میکند.

فارماکوکینتیک: مس از راه خوراکی جذب میشود و از راه صفراف دفع میشود.

موارد مصرف: درمان و پیشگیری از بیماری گندیدگی سم. درمان عفونت ناشی از بعضی از سستودها مانند مونیزیا، درمان عفونتهای قارچی نظیر رینگ ورم، درمان کمبود مس، به منظور بستن شیار مری در هنگام ایجاد نفخ ناشی از ورود شیر به شکمبه قبل از بلوغ شکمبه، قی آور در سگ و گربه

انیل کونازول:

دسته داروئی: ضد قارچ

اشکال داروئی: محلول خوراکی ۱۰٪، محلول تغلیظ شده موضعی ۱۰٪ (فایتو)، ماده مولد دود ۵ گرمی، اسپری ۱۵٪

مکانیسم اثر: این دارو از دسته ایمیدازولها از طریق اختلال در ایجاد ارگوسترول موجود در غشاء قارچ باعث افزایش نفوذپذیری قارچ شده همچنین با مهار آنزیم اکسیداتیو و پراکسیداتیو باعث افزایش غلظت داخلی پراکسید هیدروژن تا حد سمی در سلول قارچ شده باعث اثر قارچ کشی خواهد شد.

فارماکوکینتیک: این ماده به دلیل محلولیت در چربی زیاد استفاده گوارشی و جذب کمی داشته مصرف خوراکی آن محدود است و بیشتر به صورت موضعی مصرف میشود. که برای این طرق مصرف میزان جذب سیستمیک مطرح نیست.

موارد مصرف: درمان عفونتهای کچلی قارچی در اسب، سگ و گاو، درمان آسپرژیلوز بینی در سگ، درمان درماتوفیتوز موضعی و کاندیدیازیس زبان طیور (زینتی)، درمان و پیشگیری آسپرژیلوز کیسه هوایی در جوجه ها و جلوگیری از آلودگی ماشینهای جوجه کشی، مرغداریه و دامداریها (ماده مولد دود)،

گریزوفولوین:

دسته داروئی: ضد قارچ

شکل داروئی: پودر ۱۷٪

نیکانيسم عمل: این دارو یک آنتیبیوتیک متوقف کننده رشد قارچ بوده که از نوعی قارچ به نام پنيسیلیوم گریزوفولوم بدست می آید. این دارو به طور فعال توسط قارچهای در حال رشد مصرف میشود و با استقرار در میکروتوبولها سبب مهار تشکیل دوک تقسیم در مرحله میتوز شده رشد قارچ را متوقف میکند. مرحله توقف رشد قارچ و بهبودی به کندی بعد از مصرف این دارو بروز میکند که دلیل آن از بین رفتن سلولهای آلوده به قارچ و جایگزینی آنها توسط سلولهای تازه هاست.

فارماکوکینتیک: گریوفولوین در آب نامحلول بوده جذب گوارشی آن وابسته به اندازه ذرات دارو دارد به طوریکه به کوچک شدن ذرات دارو میتواند تا ۱۰۰٪ جذب اتفاق افتد. غذای چرب نیز میتواند جذب آنرا افزایش دهد این دارو در سلولهای پیشساز کراتین پوست، مو و ناخن پخش شده و اثرات آن ایجاد میشود. این دارو در کبد متابولیزه شده و بصورت گلوکرونیده از ادرار دفع میشود.

گریزوفولوین:

موارد مصرف: گریزوفولوین بر ضد قارچهای تریکوفیتون، اپیدرموفیتون و میکروسپوروم که همگی درماتوفیت هستند و سبب عفونت لایه های سطحی پوست و موی حیوان میشوند و اصطلاحاً به آنها رینگ ورم *Tinea* میگویند موثر است.

موارد منع مصرف: این دارو در گربه و احتمالاً اسب ترا توژن بوده و در اسبهای آبستن یا آنهایی که برای تولید نسل نگهداری میشوند قابل استفاده نیست.